

Avançada

Setmanari de la Federació d'Esquerra Republicana de les Comarques Tarragonines

ANY I — N.º 10
DIVENDRES, 2 SETEMBRE 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ CENTRAL:
JOVENTUT FEDERAL
RAMBLA PAU IGLESIAS, 11 :-: TELEFON 386
TARRAGONA

SUBSCRIPCIÓ 2 PESSETES TRIMESTRE
NUMERO SOLT 20 CENTIMS

PARLA GASSOL...

Encara té esma de parlar. Després de Madrid, del Parlament i d'acompanyar a l'Azafia, rebia calderades de públic, car amb En Gassol tothom si veu amb cor d'apropar-s'hi. Anant pel món ha conegut milions de persones. Totes tenen dret a exposar-li coses, a demanar-li coses. I ell escolta de bon grat, contesta a tothom, s'interessa per tots, i tracta de resoldre o d'enegar els seus afers. Diu:

—L'entenc així la nostra obra. Havem d'ésser ben democràtics i tenir per a tothom oberta la porta.

—Els darrers fets ho demostren. Som del poble, que és l'únic que ens aguantava. Ens devem al poble.

—La lliçó de la Sanjurjada és claríssima. El Govern ha de mantenir el contacte amb la democràcia. L'autoritat ha d'anar d'acord amb ella. És el Govern del poble per al poble i no d'uns homes erigits en autoritat pel poble que se sobreposin al poble i en prescindir a pretexto de saber més que ell.

—Es de suposar que el Govern reaccionarà en sentit esquerrà rectificat amb una política de contemplacions i benevolences amb gent que no sab deixar d'ésser monàrquica i dictatorial. S'ha demostrat que és

únicament l'esquerra la força social que defensa la República.

—Per l'Estatut ha estat bo aquest moviment. Ens ha donat tota la raó als que veiem en la campanya contra l'Estatut la plataforma sentimental per atacar insidiosament la República.

—Llàstima que Sanjurjo no s'hagués sublevat un mes abans. D'altra manera hauria anat l'article setè sobre l'Ensenyament.

—L'Esquerra republicana entra ara al punt crític de la seva missió. Ha d'ordenar la vida interior de Catalunya. Ha de governar. I ha de salvar l'eficàcia de l'Estatut, que només pot ésser fecond en mans de l'Esquerra.

—El Congrés del Partit ha d'accentuar aquests dos punts: democràcia i esquerrisme.

—A Tarragona em tindreu sempre que vulgueu, excepte si don Francesc em diu d'acompanyar-lo a altre lloc.

—Sí; caldrà dir-li de fer una excursió per les belles terres de l'Ebre i Cènia.

Gassol present l'avió que l'espera trepidant per dur-lo a Madrid, volant, com els àngels. I ens diu la paraula sacramental:

—Adéu, germà.

G.

Marcel·lí Domingo i Bagaría

Evidentment els polítics no poden pertànyer a la categoria sagrada per la qual només uns pocs elegits s'encarreguen, en nom de Déu, de la feixuga tasca que els atorga la divina infalibilitat. Ben cert és, que els polítics no són infalibles.

Malgrat l'experiència, malgrat la pròpia observació, a despit de les lliçons històriques, moltes vegades infatuats per la mateixa història i sense tenir en compte les diverses circumstàncies de lloc i situació, els polítics incorren en equivocacions que podrien resultar de serioses conseqüències, si el poble més despert del que certs polítics creuen, no senyalés, rectificat oportunament, aquella equivocació. Per sort, el poble posseeix en certs moments una mena d'intuïció gairebé més sagrada i divina que la mateixa infalibilitat, que li fa entendre i veure clarament allò que el polític confús i perdut entre el boscatge irreal de concepcions preestablertes no ha sapigut veure ni entendre.

Els darrers aconteixements que han fet trontollar la República, palesen l'equivocació soferta pels polítics i contrasten amb la vidència d'un poble que sense experiència, sense saturacions històriques, sen-

se necessitat d'un Thiers que encarrilés la República per vies conservadores, ha traçat la línia de conducta que el règim deu seguir per arribar feliçment a bon port.

El poble republicà ha vist clar des de les primeres hores allò que els polítics han necessitat any i mig per veure-ho. Any i mig i encara ha calgut una commoció violenta que els llevés la son dels ulls i els fes baixar de les regions còmodes dels somnis complets a les zones negres on el poble viu la seva vida inquieta i miserable i de la qual els polítics honrats mai no deurién moure's.

Els polítics han confiat ingenuament en atreure's aquelles forces que han cregut socialment conservadores, sense tenir en compte l'abandonament en què el poble restava i sense comprendre que a l'hora de treure les castanyes del foc fóra aquell poble qui creu, sent i portà la República — no els militars, no els clergues, no els putòcrates — l'únic que es sacrificaria una vegada més en cremar-se les mans per salvar la República.

I aquesta ha estat l'equivocació. No era un Thiers el que Espanya necessitava. No era l'atracció de les forces impopulars, la que

procedia. No era assegurar l'ordre superficial el que interessava. Era i és, calar fonament en l'entranya popular, sentint els batecs i la veu d'aquells qui gemegaven quan en nom de la República, se'ls obligava a abandonar els llocs de govern que en nom de la República se'ls havia fet apoderar amb tanta noblesa i amb més exposició que a les grans ciutats. Era i és sentir el batec i la veu de tota una ciutadania que es redreçava en medis ingrats on el caciquisme i la reacció hi engrapava anys i anys la mordassa sinistre de la tirania. Era i és, donant satisfaccions a tot un poble que observava tristement com les arrels monàrquiques continuaven xupant dins de tots els organismes oficials, dificultant el pas ja prou lent d'un règim que neixia empapat de legalisme i juridicitat.

I ha estat ara, després d'un any i mig per la lliçó d'un intent més providencial que tràgic, quan els polítics retornen al poble intentant dissimular la seva equivocació.

Quants mesos feia que el poble havia dit i repetia que era ne-

cessari republicanitzar els Municipis i els llocs oficials de l'Estat? Doncs ha hagut de passar un any i mig i la "Sanjurjada" perquè el senyor Marcel·lí Domingo se n'assabentés i fós ell qui ens ho vingüés a dir a nosaltres. I ha estat el llàpis de Bagaría, l'il·lustre caricaturista, qui ha fet el comentari més gràfic i més eloqüent. Bagaría ha dibuixat genialment com ell sol sap fer-ho a *Juan del Pueblo*, encarant-se amb Marcel·lí Domingo després de paregudes manifestacions i li diu:

—Y a mí qué me cuenta usted, Sr. Ministro. En su mano está.

Sí, senyor Marcel·lí. El poble ho deixa a la seva mà, perquè quan el poble ho féu en nom de la República i en nom de l'ideal, en nom dels senyors ministres i de la seva legalitat, li feren desfer. Perquè la nostra República té aquesta gran sort: Que si té uns polítics que s'obliden del poble, és el poble qui ensenya als polítics les seves equivocacions. Aquell *Juan del Pueblo* de Bagaría és tot un símbol.

A. BLADÉ DESUMVILA.

El desordre de la mal anomenada gent d'ordre

Quí és la gent d'ordre? La gent d'ordre, assenyada i digna és aquella que, al marge de les lleis i sense reparar ni en els mitjans més reprobables, explota el desheretat que tot ho produeix, procurant-se una ben sanejada fortuna, sense importar-li res que aquell desgraciat no pugui disposar ni de les coses més indispensables per a la vida; la que, encara que obrant dintre dels marc de la mateixa llei—llei tant imperfecta, la majoria de les vegades, com les mateixes persones que la fan—, és, malgrat tot, igualment reprovable; la que, pel sol fet de disposar de don Diner, preten—i ho aconsegueix—ésser la mestressa de vides, hisendes i honres; la que compra jutges, magistrats, jurats i tota classe de funcionaris públics i privats; la que, si exerceix algun d'aquests càrrecs, prevarica. Aquesta és, amb línies generals, la mal

anomenada gent d'ordre. I si porta el distítiu de catòlica—i més si forma part d'alguna lliga de protecció als animals i a les plantes, amb major impunitat poden passar per gent d'ordre.

I gent de desordre és, no cal dir-ho, la que protesta de que les coses siguin aixís i que reclama tindre dret a la vida; la que, en un rampell de cólera, fart de sofrir indignitats, iniquitats, baixeses i altres vergonyes innombrables arriba a un moment que les empen contra tota classe de privilegis. I allavors, si aquests aconseguixen, després d'una lluita cruel, arrabassar-los només que sigui la mil·lèsima part dels seus privilegis, es traspassen els papers i els de l'ordre venen a ésser els del desordre. Oh sarcasme!

No és això el món a l'inversa?

RAMÓN BAUBÍ.

PARLEM-NE

Hem tingut ocasió aquests dies de parlar d'insubordinacions i traïdoria.

No és hora de subratllar si s'ha estat més o menys tolerant per uns i per altres; això ningú ho ignora.

Però sí és hora de demostrar que el poble anirà al costat del Govern al primer atemptat que es co-

meti o s'intenti cometre i no precisament perquè sigui aquest o altre govern sinó simplement per defensar la sobirania de la República. Això no vol dir que jo corroborei la tesi del senyor Lerroux, volent significar que el poble, les Corts i el Govern no s'avenen, però sí afirmo que si no hi ha l'energia deguda per part dels qui governen, podria donar-se aquest cas, tristíssim per a tots.

Les lleis que el Govern s'ha fet aprovar li donen la màxima llibertat d'acció; així ja no podrà excusar-se amb el Parlament.

Viu encara entre nosaltres l'esborronament d'aquell 12 de desembre, negre per la història de la monarquia, gloriós i exemplar pel poble liberal i republicà d'Espanya. Aquell dia caigueren dues ànimes civilment nobles, rubleptes d'ànsies humanes d'una sentor a justícia i llibertat, reforçades per una joventut inquieta que no s'avenia a viure esclava del vilipèndi monàrquic.

Nosaltres, el poble, sentim ara més viu, més intens el record emotiu d'aquelles hores tràgiques i recordem, també, irats, que encara no s'ha punit aquell assassinat inconfessable...

Així, doncs, sols desitgem que les nostres vibracions arribin a l'esperit de qui deuen aplicar justícia i aquesta sigui inexorable per aquesta llopada, que traïdorament espera en la fosca el moment oportú de clavar llurs dents, enverinades per l'orgull i el despit, damunt les carns fresques i sanes de la República, encara que sols aconsiguessin, així, contagiar-li llur fetor a podrit, a insà, apestats tots ells de traïdoria, i simbolitzats pels Sanjurjo, Cavalcanti i altres generals de cartró, que ni tant sols tinguen en la valentia de donar la cara per arrostrar les responsabilitats, merescudes, sinó que tinguen l'habitual valentia de fugir...

Es de creure, doncs, que ara la justícia s'aplicarà tota sencera, ja que l'exemple aquest pot servir per anorrear la reacció, que no s'atrevirà a treure el nas durant anys, al menys per la violència.

De moment l'intent absurd ja ens ha produït la primera avantatge; la llei que permet separar dels llocs públics a homes que han estat adeptes incondicionals de la monarquia i que s'han permès insultar la República, ens assegura un esdevenidor més decent, més culte, doncs en llocs oficials la poca educació i orgull amb què l'atenen molts funcionaris demostra la civilització monàrquica que encara ostenten. Es, doncs, d'esperar una ràpida i efectiva neteja, ja que així no deu seguir.

Per cert que aquesta llei fóra digna de fixar-la com a norma dels Partits republicans i democràtics.

Per la mateixa fàsis en què generals de cartró convivia amb la República i prometien per llur honor (?) defensar-la, mentrestant procuraven aterrar-la, ténim el perill d'admetre entre les nostres files de vanguardia a homes d'antecedents polítics, que els uns amb llur mala fe i els altres amb llur ignorància, dificulten i resten va-